

Kryteria oceniania

w zakresie 6 klasy szkoły podstawowej

opracowany na podstawie materiałów katechetycznych

„Przemienieni przez Boga”. Nowa wersja

zgodnych z Programem nauczania religii

„Poznaję Boga i w Niego wierzę” nr AZ-2- 01/10 z 9.06.2010 r.

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I ROK KOŚCIELNY

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - opowiada wydarzenie Zesłania Ducha Świętego (Dz 2, 1- 17); - wymienia sposoby świętowania niedzieli; - wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół ma strukturę hierarchiczną; - uzasadnia obowiązek uczestnictwa we Mszy Świętej w niedziele i święta; - wymienia poszczególne okresy roku liturgicznego; - wymienia siedem sakramentów świętych; - wie jak wierzący powinien się zachować po przyjęciu sakramentu; - charakteryzuje Kościół; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła;	Uczeń: - wymienia znaki towarzyszące Zesłaniu Ducha Świętego; - wie, że dniem świętym dla Izraelitów była sobota; - wymienia, kto tworzy hierarchię Kościoła; - wymienia elementy tworzące wspólnotę Kościoła; - przyporządkowuje okresy roku liturgicznego wydarzeniom zbawczym; - rozróżnia sakramenty przyjmowane jeden raz w życiu; - wie jak wierzący powinien się zachować po przyjęciu sakramentu; - wyjaśnia znaczenie sakramentów w życiu Kościoła.	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie Zesłania Ducha Świętego dla wierzących; - wyjaśnia, dlaczego niedziela jest dla chrześcijan „dniem świętym”; - charakteryzuje boski i ludzki wymiar Kościoła; - wyjaśnia dlaczego tak mało ludzi zyskują, nie uczestnicząc w niedzielnej Eucharystii; - uzasadnia, że Eucharystia stanowi centrum roku liturgicznego; - wyjaśnia, dlaczego niektóre sakramenty przyjmujemy wiele razy, a inne jeden raz; - uzasadnia, że Eucharystia stanowi	Uczeń: - wyjaśnia związek pomiędzy wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego, chrztem i Eucharystią; - wie co łączy biblijne wydarzenia (opowiadania) o stworzeniu świata, Zmartwychwstaniu i Zesłaniu Ducha Świętego; - wymienia zadania hierarchii kościelnej; - interpretuje metafory opisujące pierwotną wspólnotę Kościoła; - wyjaśnia czemu może służyć identyfikowanie wydarzeń roku liturgicznego; - opisuje na czym polega przygotowanie do przyjęcia sakramentów Eucharystii oraz pokuty

- charakteryzuje Kościół.		centrum życia Kościoła.	i pojednania; - wyjaśnia jak w codziennym życiu wierzących można dostrzec to, co odróżnia Kościół od innych wspólnot.
---------------------------	--	-------------------------	--

Rozdział II OKRES W CIĄGU ROKU

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kojarzy jak wygląda obecny papież i wie, jakie nosi imię; - wymienia cele liturgii; - wymienia nazwę swojej parafii; - wyjaśnia zasady posługiwania się różańcem; - wyjaśnia, dlaczego podczas chrztu otrzymujemy patrona; - definiuje pojęcie „Kościół w oczyszczeniu”; - wie kiedy w bieżącym roku będziemy obchodzić Uroczystość Chrystusa Króla; - wyjaśnia, jak Kościół przez wydarzenia roku liturgicznego pomaga wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje słowa Pana Jezusa: „Tobie dam klucze królestwa niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie” (Mt 16, 19); - wie, że wierni zgromadzeni na liturgii w łączności z pasterzami Kościoła stają się znakiem jedności z Panem Bogiem i ludźmi; - wymienia zadania parafii; - wymienia części różańca; - wyjaśnia rolę świętych w życiu wierzących; - wymienia sposoby troski o Kościół w oczyszczeniu; - uzasadnia, dlaczego wierzący nazywają Jezusa Królem świata; - wyjaśnia, jak parafia pomaga wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego każdy papież jest następcą świętego Piotra; - wyjaśnia, w czym wyraża się widzialny i niewidzialny wymiar liturgii; - uzasadnia potrzebę istnienia parafii; - przyporządkowuje zbawcze wydarzenia do części różańca; - wyjaśnia pojęcia „Kościół uwielbiony” i „Kościół pielgrzymujący”; - wyjaśnia, że Kościół pielgrzymujący i Kościół w oczyszczeniu stanowią jedną wspólnotę; - wymienia sposoby oddawania czci Chrystusowi Królowi; - uzasadnia, że Eucharystia jest centrum życia Kościoła. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zadania pełnione w Kościele przez papieża; - uzasadnia, że w liturgii sakramentów wyznajemy wiarę i budujemy wspólnotę Kościoła; - wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla rozwoju wiary; - charakteryzuje organizację administracyjną Kościoła; - wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej dla wierzących; - wyjaśnia dlaczego oprócz wspomnienia poszczególnych świętych obchodzimy wspólną uroczystość Wszystkich Świętych; - uzasadnia, że Eucharystia wyraża wspólnotę Kościoła pielgrzymującego i w oczyszczeniu; - wyjaśnia, czym różni się królestwo Boże od królestw ziemskich; - wyjaśnia, jak rodzina i szkoła pomagają wierzącym w osiągnięciu ostatecznego celu.

Rozdział III

ADWENT

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie nawrócenia; - wymienia imiona proroków zwanych adwentowymi; - wyjaśnia, na czym polega przywilej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny; - wymienia przykazania kościelne; - wyjaśnia pojęcie: <i>caritas</i>; - wymienia najbardziej znane zwyczaje adwentowe; - wymienia najbardziej znane polskie zwyczaje bożonarodzeniowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego chrześcijanie obchodzą Adwent; - wymienia, do czego Pan Bóg wzywa ludzi przez proroków adwentowych; - wyjaśnia, dlaczego Pan Bóg obdarzył Maryję przywilejem Niepokalanego Poczęcia; - wyjaśnia zobowiązania wynikające z przykazań kościelnych; - wymienia motywy podejmowania działalności charytatywnej przez wierzących; - wyjaśnia pojęcie „sztuka sakralna”; - wyjaśnia znaczenie najbardziej znanych polskich zwyczajów bożonarodzeniowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek pomiędzy nawróceniem i oczekiwaniem; - podaje przykłady zaleceń dla uczniów klasy VI, którzy chcą się spotkać z Jezusem Chrystusem; - wyjaśnia, co to znaczy, że przywilej Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny jest dogmatem wiary; - uzasadnia potrzebę istnienia przykazań kościelnych; - wyjaśnia, dlaczego działalność charytatywna Kościoła jest określana mianem <i>caritas</i>; - wyjaśnia związek pomiędzy kulturą i liturgią; - wyjaśnia znaczenie uczestnictwa w Eucharystii dla chrześcijańskiego przeżywania świąt. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze współczesną wersję mowy Jana Chrzciciela w oparciu o tekst Łk 3, 1-17; - uzasadnia aktualność wezwań proroków adwentowych; - uzasadnia słuszność dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny; - podaje argumentację jak wierzący mogą sobie wzajemnie pomagać, by pokonywać przeszkody utrudniające wypełnianie przykazań kościelnych; - uzasadnia, że źródłem działalności charytatywnej Kościoła jest miłość Boga do człowieka; - uzasadnia dlaczego warto praktykować, wybrany przez siebie, zwyczaj adwentowy; - uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji dotyczącej zagubienia sensu Świąt Bożego Narodzenia przez wierzących.

Rozdział IV

OKRES NARODZENIA PAŃSKIEGO

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie czym są dla współczesnych ludzi Święta Bożego Narodzenia; - podaje przykłady kiedy mamy największe problemy z posłuszeństwem; - wymienia, kto tworzy Świętą Rodzinę; - wie czemu służy „misyjne kolędowanie”; - cytuje, jakimi słowami Pan Bóg potwierdza posłannictwo Jezusa; - wymienia zobowiązania wynikające z wiary w Jezusa Mesjasza. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi połączyć Boże obietnice zbawienia z ich wypełnieniem w Jezusie Chrystusie; - opowiada wydarzenia biblijne z życia świętego Józefa; - charakteryzuje relacje w Świętej Rodzinie; - uzasadnia, że w uroczystość Objawienia Pańskiego Kościół uświadamia sobie prawdę wiary o Jezusie przynosząc zbawienie wszystkim ludziom; - wyjaśnia, w czym wyraża się posłannictwo Jezusa; - analizuje tekst Łk 2, 22- 40. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia cel nadawanych Mesjaszowi tytułów biblijnych; - wyjaśnia, dlaczego świętego Józefa nazywamy patronem Kościoła; - wyjaśnia zasady życia chrześcijańskiej rodziny; - wyjaśnia znaczenie poświęconych w uroczystość Objawienia Pańskiego przedmiotów: kredy, kadzidła i wody; - wyjaśnia, dlaczego uroczystość Chrztu Pana Jezusa wpisana jest w kalendarzu liturgicznym w okres Bożego Narodzenia; - uzasadnia sens przychodzenia do kościoła w Święto Ofiarowania Pańskiego ze świecami. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie kulturowego i religijnego świętowania Bożego Narodzenia; - wyjaśnia, co to znaczy, że święty Józef uczy Kościół posłuszeństwa Panu Bogu; - wyjaśnia pojęcie „rodzina Kościołem domowym”; - wyjaśnia, na czym polega misyjny charakter Kościoła; - wyjaśnia związek sakramentów z prawdą objawioną ludziom podczas chrztu Pana Jezusa nad Jordanem; - wyjaśnia związek Uroczystości Bożego Narodzenia, Objawienia Pańskiego i Chrztu Pańskiego oraz Święta Ofiarowania Pańskiego.

Rozdział V WIELKI POST

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć przypowieść o dobrym ojcu; - wyjaśnia nazwę: Środa Popielcowa; - wymienia formy zewnętrzne i wewnętrzne postu; - wymienia formy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postacie występujące w przypowieści; - wyjaśnia znaczenie naturalne i przenośne symboliki popiołu; - wyjaśnia religijne znaczenie postu; - wyjaśnia sens 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje przypowieść w kontekście relacji Pana Boga z człowiekiem; - wyjaśnia religijne znaczenie popiołu; - podaje przykłady form postu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentuje, co według niego najbardziej utrudnia nawiązanie zerwanych przez grzech relacji z Panem Bogiem; - wyjaśnia sens obrzędu posypywania głów popiołem;

<p>jałmużny;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie jakie warunki muszą być spełnione, by doszło do przebaczenia; - wymienia części sakramentu pokuty i pojednania. 	<p>jałmużny;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie po co ludzie się modlą; - wie, że wśród aktów penitenta żal za grzechy zajmuje pierwsze miejsce. 	<p>zewnątrznego i wewnętrznego, które może podjąć uczeń klasy VI;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek jałmużny z okresem Wielkiego Postu; - wymienia formy modlitwy; - wymienia przykłady modlitwy pokutnej; - wyjaśnia znaczenie poszczególnych części sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnice pomiędzy dietą i postem; - odróżnia jałmużnę od działalności dobroczynnej; - uzasadnia, że modlitwa jest czynem pokutnym; - wyjaśnia, dlaczego modlitwa umożliwia odnowienie przyjaźni z Panem Bogiem i ludźmi; - charakteryzuje drogę chrześcijańskiego nawrócenia.
---	--	---	---

Rozdział VI TRIDUUM PASCHALNE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia co świadczy o tym, że wydarzenia, które ludzie świętują, są ważne; - wie co to jest świętowanie indywidualne i społeczne; - wymienia kolejne stacje drogi krzyżowej; - podaje znaczenie wyrazu „wiatyk”; - wymienia najważniejsze części liturgii Wigilii Paschalnej; - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie święcą pokarmy na stół wielkanocny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia cel opowiadania o Ostatniej Wieczerzy z Listu do Koryntian (1 Kor 11, 23-26); - uzasadnia nazwę Wielki Czwartek; - wymienia części liturgii Wielkiego Piątku; - uzasadnia, że Pan Jezus przez swoją mękę, śmierć i Zmartwychwstanie nadał ludzkiemu cierpieniu i umieraniu znaczenie zbawcze; - wyjaśnia, dlaczego liturgia Wigilii Paschalnej kończy się uroczystą procesją rezurekcyjną; - wyjaśnia religijne znaczenie symboliki pokarmów przynoszonych do święcenia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek Ostatniej Wieczerzy z sakramentami Eucharystii i święceń; - wyjaśnia, dlaczego Eucharystia w Wielki Czwartek nazywana jest Mszą Świętą Wieczerzy Pańskiej; - wyjaśnia, dlaczego Wielki Piątek nie jest dla chrześcijan dniem smutku, porażki i beznadziei; - wyjaśnia związek pomiędzy cierpieniem i śmiercią Pana Jezusa i cierpieniem oraz umieraniem ludzi; - wyjaśnia symbolikę ognia i wody; - podaje czego chrześcijanie powinni sobie życzyć, dzieląc się poświęconym jajkiem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co znaczy, że udział w Eucharystii wymaga od wierzących odpowiedniej postawy życiowej; - wyjaśnia związek wydarzeń z życia Pana Jezusa z liturgią Wielkiego Czwartku; - wyjaśnia analogię pomiędzy wydarzeniami z drogi krzyżowej Jezusa i liturgią Wielkiego Piątku (wyjaśnia symbolikę poszczególnych części liturgii); - formułuje modlitwę za cierpiących lub umierających; - uzasadnia obecność w liturgii Wigilii Paschalnej obrzędu przyrzeczeń chrzcielnych;

			- wymienia wydarzenia ze Starego Testamentu, do których nawiązują zwyczaje wielkanocne.
--	--	--	---

Rozdział VII OKRES WIELKANOCNY

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje słowa Pana Jezusa: „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29); - wie, w jaki sposób odmawia się Koronkę do Miłosierdzia Bożego; - wyjaśnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem; - cytuje obietnice Pana Jezusa dotyczące życia wiecznego; - wyjaśnia, dlaczego uroczystość Zesłania Ducha Świętego nazywana jest „Zielone Świąta”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje szkic obrazu do współczesnej wystawy pod tytułem „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”; - charakteryzuje przymiot Pana Boga, jakim jest miłosierdzie; - wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus Dobry Pasterz prowadzi wierzących przez sakramenty Kościoła; - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy wiarą we Wniebowstąpienie Pana Jezusa i wiarą w życie wieczne; - wyjaśnia, w czym wyraża się działanie Ducha Świętego w sakramentach chrztu, Eucharystii oraz pokuty i pojednania. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy udziałem w sakramentach Kościoła i obietnicą Pana Jezusa: „Błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli” (J 20, 29); - wymienia przejawy miłosierdzia Bożego; - uzasadnia, że Pana Jezusa możemy nazywać Dobrym Pasterzem; - wyjaśnia gesty z obrzędu pogrzebu; - wymienia gesty towarzyszące sprawowaniu sakramentów Kościoła. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, co dla chrześcijan znaczy wyznanie Tomasza: „Pan mój i Bóg mój!”; - wyjaśnia związek tajemnicy Bożego miłosierdzia ze Zmartwychwstaniem Pana Jezusa; - układa własną modlitwę dziękczynną za pasterzy Kościoła; - wyjaśnia, dlaczego modlitwy pogrzebowe są pełne nadziei; - wyjaśnia, dlaczego ze świętowaniem uroczystości Zesłania Ducha Świętego związane są zwyczaje i obrzędy ludowe.

Rozdział VIII OKRES W CIĄGU ROKU

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia dlaczego wierzący nie powinien planować swojej przyszłości tylko w oparciu o własne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że miłość jest największym charyzmatem; - ilustruje, w jaki sposób może czynić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym różni się charyzmaty od talentów; - uzasadnia potrzebę przygotowania się do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego charyzmaty należy przyjmować z wdzięcznością; - wyjaśnia, co to

<p>siły;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla jego osobistego rozwoju i rozwoju wspólnoty Kościoła; - wkleja obrazek Maryi, który najbardziej mu uświadamia, że Maryja jest Matką Kościoła; - wymienia Osoby Trójcy Przenajświętszej; - opisuje przebieg i znaczenie procesji Bożego Ciała; - wymienia trzy główne czasy roku liturgicznego. 	<p>„swój świat” Bożym światem w rodzinie, w szkole i wśród rówieśników;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada wydarzenie biblijne, które ukazuje, że Maryja jest matką; - wyjaśnia, co jest treścią wiary w Tróję Świętą; - wymienia cechy procesji; - przyporządkowuje okresy, święta i uroczystości do poszczególnych czasów liturgicznych. 	<p>przyjęcia sakramentu bierzmowania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego Maryję nazywamy Matką Kościoła; - wyjaśnia, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Trójcy Przenajświętszej; - uzasadnia religijny charakter procesji; - wyjaśnia, dlaczego Eucharystia jest centrum życia Kościoła. 	<p>znaczy czynić „swój świat” Bożym światem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia związek tytułu Matka Kościoła z wydarzeniem Zesłania Ducha Świętego; - uzasadnia, że prawda o Trójcy Świętej jest tajemnicą wiary; - wyjaśnia, dlaczego procesja Bożego Ciała jest ściśle związana z Mszą Świętą; - argumentuje dlaczego nie ma „wakacji” od Pana Boga.
--	---	--	---

Opracował: Bartłomiej Bester